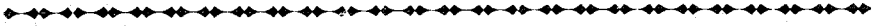

۱ مايس
۱۳۴۱

تورک تاريخ انجمنی مجموعہ سی

اون ہشمنجی سنہ
۹۰ (۸۶)

عبدالرحمن شرف افندی

تورك تاريخ انجمنی رئیس عبدالرحمن شرف افندی ۲۴ رجب ۱۳۴۳ و ۱۸ شباط ۱۳۴۱ تاریخده چهارشنبه کونی وفات ایتدی . مرحوم مشارالیه طوبخانه عامره محاسبه میزلندن حسن افدینک مخدومی در . ۱۲۶۹ ده استانبولده تولد ایتشد (۱۵ ذی القعدة و ۱ آغستوس) . عائله سنک منشای آنادولو اولوب بیوک پدری زغفرانبوللی در .

عبدالرحمن شرف افندی تحصیلنی مکتب سلطانیده اکال ایتشد ۱۲۹۴ ده مکتب ملکیه مدیری تعیین اولونمش و عینی زمانده مکتب سلطانیده تاریخ معلمکی یاپمشدر . ۳۱۰ تاریخده معلمک عهده سنده قالمق اوزره مکتب سلطانی مدیرینه نقل ایدلمشدر . مرحوم اوزون مدت بووظیفهده قالمش و اثرلرینک قسم اعظمنی بومدت ظرفنده تألیف ونشر ایلشدر .

مشروطیتک اعلانندن سوکرا مجلس اعیان اعضالغنه تعیین ایدلمش و ۳۲۷ و ۳۲۴ سنه لرنده ایکی کره معارف ناظری تعیین ایدلمشدر .

سلطان محمدک رشادک جلوسنی متعاقب لطفی افدیندن انحالال ایدن وقعه نویسلکه تعیین ایدیلهرک عثمانلی ایپراطورلقنک الفاسنه قدر بو وظیفه عهده سنده قالمشدر . عبدالرحمن شرف افندی ، مشروطیتک اعلانندن اعتبار آ سلطان محمد رشادک وفاتنه قدر گذران ایدن وقایی اسکی وقعه نویسلر طرزنده ترتیب سنین وشهور اوزره یازمشدر (۱) .

مشارالیه ۱۴ ذی القعدة ۱۳۲۷ و ۱۴ تشرین ثانی ۱۳۲۵ تاریخده تأسیس ایدیلن انجمنزده رئیس تعیین ایدلمش و ارتخالنه قدر ریاست عهده سنده قالمشدر .

مرحوم ، حرب عمومی نك ختامنی متعاقب موقع اقتداره کلن مشیر عزت پاشا

(۱) مرحوم مشارالیه بو اثرینی هرگونکی تحساننه کورده یازدیننی و وقعاتک بالآخره آلدیننی شکل ونتیجه دن متأثر اولوب دوزمه لیمکه مجبور اولمامق ایچون تکرار برده اوقومادیننی سویلر ایدی .

قابینہ سنہ اوقاف ناظری اولہرق داخل اولدینی کبی فرید پاشانک ایکنجی صدارتندہ مجلس وکلایہ مأمور وبعده مشیرعلی رضا پاشا قابینہ سندہ معارف ناظری اولمشدر .

عبدالرحمن شرف افندی عثمانلی ایمراتورلغندک حین الفاسندہ مجلس اعیانک لغوی دولایسیلہ آچقده قالمش وبلا آخرہ بیوک ملت مجلسنک ایکنجی دورہ انتخابیہ سندہ استانبول مبعوثی انتخاب ایدیله رک وفاتنہ قدر بریحق سنہ مدت مبعوثلق دم بولونمشدی . صوک زمانده هلال احمر جمعیتی ریاستندہ انتخاب اولنمشدی .

مرحوم مشارالیہ عثمانلی ایمراتورلغندہ بتون مراتب ملکیمی صیراسیلہ قطع ایدرک رتبہ بالایی احراز ایتدیکی کبی، مجیدی ، عثمانی و معارف نشانیرینی ، برقاچ مدالیہی و دول اجنئیہ دنده ایکیسنک نشاتی حامل ایدی .

عبدالرحمن شرف افندیکن آثار منتشرہ سی بروجہ آتی در : جغرافیای عمومی (ایکی جلد) ، فذلکہ تاریخ دولت عثمانیہ ، فذلکہ تاریخ دول اسلامیہ ، جغرافیای عمرانی ، استاتستیق ، علم اخلاق ، زبده القصص (ایکی جلد) ، تاریخ دولت عثمانیہ (ایکی جلد) ، تاریخ عصر حاضر ، سلطان عبدالحمید ثانیہ دائر کوجوک بر رسالہ ، تاریخ مصاحبہ لری ، بونلردن ماعدا وقعہ نویس لطفی افندی تاریخنک سکزنجی جلدینی برچوق علاوه لرلہ نشر ایتدیکی کبی انجمننمز مجموعہ سندہ و دیگر مجموعہ لرده وغز تہ لرده متعدد تاریخی مقالہ لر یازمشدر .

عبدالرحمن شرف افندیکنک سالف الذکر آثارنی آراسندہ شایان تدقیق ومہم اولانی (تاریخ دولت عثمانیہ) در ، ومشارالیہک سبب اشہاری دہ بو اثریدر . زماننک مکاتب عالیہ سنہ مخصوص اولمق اوزرہ تالیف ایدیلمن بو کتاب ، لسائزده غرب اصولندہ یازیلان اثر لردندر . عبدالرحمن افندی ، بو اثرندہ اسکی شرق مورخلری کبی بالکنز واقعات سیاسیہ دن بحث ایتہ مشدر ؛ عثمانلی تاریخنی دورہ لرہ آیرہرق ہر دورہ نہایتنہ آیریحہ بردہ مدیت فصلی علاوه ایلشدر . بوندن باشقہ غرب مورخلری طرزندہ وقایعک تحلیل وتفقیدیندہ امکان درجہ سندہ حصر ہمت ایش وایلاک دفعہ عامی برعثمانلی تاریخنی یازارق زماننک او قدر شدتلی تضییقنہ رغماً تقیداتی ینہ صریح بر صورتدہ یاپمایہ موفق اولمشدر .

(تاریخ دولت عثمانیہ) غرب مورخلری طرزندہ تالیف ایلمش بر کتاب اولمقلہ برابر مأخذلری پک محدوددر .

خواجہ سعدالدین واونك ترجمہ سی اولان صولاقزادہ ، منجم باشی ، نعیاء راشدہ ، ملحدار ، عزی ، صبھی ، واصف ، جودت تاریخلیہ ہامرك تاریخ دولت عثمانیہ سندن مصطفی باشانك (نتائج الوقوعات) نندن و تراجمہ دائر یازیلان شقائق النعمانیہ ایله یلرندن عبارتدر .

بو اثرلر ایچنده اك زیاده (نتائج الوقوعات) عبدالرحمن شرف افندی یہ رہبر مأخذ اولمشدر . تشکیلات و تاسیساتہ دائر اولان مباحثی علی الاکثر اوندن آلمشدر . اریخندہ کی فکر و قناعتلرک اکثریسی نہ او کتابدن ملهم اولمشدر . علوم و فنون حقدہ کی بختلرله تنظیم ایدن سوکرا کی فصل کندیسنك اثر تدقیق و تتبعی در . زمانندہ کی عرب مورخلری کی جملہ جملہ مأخذ کو سترمه مسی اثرک مکتبلره مخصوص اولماسندنر . ونکله برابر تصنیف ایدلمش و منقدانہ یازلمش اولمسی اثره آریجه بر قیمت ویریر .

عبدالرحمن افندیك اهمیتی بر اثری ده (لطفی افندی تاریخی) نك سسکزنجی جلدندہ کی علاوہ لر در . بو علاوہ لر جدا قیمتلی بر تتبع محصولی در . بو علاوہ ده آوروپا بورخلرندن وبالخاصہ (تیر) دن پك چوق مستفید اولمشدر . مرحوم مشارالیه وراده حقیقی بر مورخ اولدیغنی اثبات ایلشدر .

مشارالیهك اخلافه مأخذ اوله جق دیکر بر اثری ده ، سوک زمانندہ باصیلان (تاریخ صاحبه لری) در . بو اثر سوک عصرده کی رجالنك تراجم احوالنه دائر غزته لرده ازدینی مقاله لر دن وجوده کلشدر . تراجم احوالندن بحث ایتدیکی رجالک اکثریسی یله کوروشمش و تاسیس مناسبت ایتمش اولدی دولایسیله بو کتاب اهمیتله نظر دقتہ آلملی در .

صاحب ترجمه ، بوندن باشقه ، انجمننر مجموعہ سندن ده معاصر لرندن بعض نوات حقدہ مقاله لر نشر ایتمش و سوک دوره عائد یازیلرده یازمشدر . سوک دور وقایعنه و رجالنك تراجمہ دائر یازدینی یازیلر بزم اسکی وقعه نویسلر طرز زنده در . عبدالرحمن افندی ، بو یازیلر نده اسکی عصر لر دن بحث ایدن اثر لر نده اولدیغنی کی قطعی و علمی حرکت ایدمه مش و (نعیاء) کی احتیاط کارلق یاعمشدر . زماننر وقایعندن و رجالندن بحث ایدر کن کندی افکار و قناعتنی دائما بر پرده ابهام آلتندہ صاقلامش ، کیمسینی رنجیده ایتمه مک و طرفکیلرک یاپامق آرزوسنه قاپیلهرق بر چوق شیلری یازمامش و کندی حکملرینی ویرمه مشدر .

عبدالرحمن افندى ، اسلافك وبالخاصه معاصرلرنيك خاطرهلرینه حرمت اينديكى
ايچون يازيلرنده معتدلانه داورانمش ، افكار وحسياتى اسكى مورخلر كى نكتهلر
ووجيزهلر ايچنده افاده ايلشدر .

مشاراليه اسلافدن نعياليه معاصرلرندن جودت باشانك مفتونى ايدى . يازيلرى
بوياكى وقعه نويسك اسلوبنده يازمايه چاليشير ، وبونكه مفتخر اولوردى . مرحوم
عثمانلى ايملرطورلغتك صوك وقعه نويسيدر . تاريخى و لطيفه آميز بر چوق منقبهلر
مخفوظيدى . كرك درسلرنده و كرك بولوندىغى مجالسده بونلرى طاتلى طاتلى
آكلاتيردى . رحله تدريسنده يتيشن و اكثرى مهم موقعلر اشغال ايدن رجا
كنديسنه صوك درجه حرمت ايدرلردى . عصرمرك وقايعى كوزيله كورمش
و واقعهلر ك عامل و شاهدلريله ياقيدن تماس ايلش اولسى دولاييسيله مجهولز اولان
صوك دور تاريخى يازمق اونك ايچون بر وظيفه ايدى . بالخاصه جودت باشانك
اثرينك ختام بولدينى ۱۲۴۱ سنه سندن اعتباراً زمازمزه قدر تاريخمى مفصلاً
يازمى ايچاب ايدردي . واقعا سلطان عبدالحميد دورنده بو اثرى يازمق ممكن دكلدى .
فقط مشروطيتدن صوكرا كى زمانلرده مشاراليه اختيارلامش و ديكر طرفدن اشتغالات
رسميه سى ده بوكا منضم اولونجه متمايياً تدقيق و تتبع ايدمك حال وزمانى قالماشدى .
بوسبیدن بك چوق قيمتلى اولان محفوظات و معلوماتى يازمغه موفق اولاماشدر .
بناء عليه سلطان محمدرشاد زمانه دائر يازدينى تاريخك بو يوك بر اهميتى واردر .

عبدالرحمن شرف افندى ، مكتب ملكيه ، مكتب سلطانى و دارالفنونه
اوزون مدت معلمك ايتش اولدينى جهته صوك يازم عصر ظرفنده مذكور
مكتبلردن يتيشن اكابر و رجاك استادى ايدى . جنازه سى بوكون مملكتك شاهير
و عاطفى اولان بيكرله طلبه سنك ايدى احترامنده اوله رق ادرنه قوسى خارچنده
طوقاق تپه كوتورولهر ك عالمه سى مزارلغنه دفن اولومشدر .

مكرمىن مهليل

